

+ Kära bröder och systrar i Kristus,

I dagens korta evangelietext använder Jesus tre bilder för att åskådliggöra vår kallelse som katolska kristna. Han säger att apostlarna är ”jordens salt” och ”världens ljus”. Den andra liknelsen, ”världens ljus”, illustreras sedan med två ytterligare bilder: ”en stad uppe på ett berg” och ”den tända lampan på hållaren”.

Samtliga tre liknelser är tagna ur Gamla Testamentet. Det nya förbundet i Jesus Kristus förbådades av förbundet med David, som på ett ställe beskrivs som ”ett förbund av salt” eller ett ”saltförbund” (2 Krön 13:5) för att beteckna dess beständighet och renhet. Salt användes nämligen i antiken liksom idag som konserveringsmedel och ansågs vara renande.

När Jesus i evangeliet säger dessa ord till just apostlarna syftar han därför framför allt på att de och deras efterträdare, biskoparna, måste bevara tron ren och de troende heliga så att de blir en ”fläckfri offergåva åt Gud” som det står i kanonbönen (jfr. 3 Mos 2:13).

Detta var en utmaning redan för den första generationen kristna. Vi kan förmoda att det var just en sådan ”förorening” av tron som ligger bakom aposteln Paulus ord som vi hörde i den andra läsningen. Där påminner han de kristna i Korinth att det inte var med ”förkrossande värtalighet och vishet” han förkunnade Guds hemligheter, utan det enda han ville veta av var ”den korsfäste Kristus”. Vi vet att det under antiken fanns många irrläror och heresier, falska religioner och avgudar som man kunde lockas av som alternativ till Jesus Kristus och som kunde smyga sig in i och förvärldsliga den sanna tron.

På ett liknande sätt är vi idag kallade att vara ”jordens salt” och ta avstånd från ”världens vishet” och endast ha vårt sikte på den korsfäste Jesus Kristus, han som är den enda vägen till Gud.

Men djävulen söker ständigt att sudda ut skillnaden mellan oss och världen så att saltet som Jesus säger ”mister sin kraft”. Vi som skulle vara kryddan i allt börjar börjar på så sätt att smaka precis som allt annat, och så kan världen förkasta den kristna tron som meningslös, eftersom den i alla fall inte gör någon skillnad.

*

Jesu andra liknelse, ”en stad uppe på ett berg”, är en hänvisning till Jerusalem, som skulle vara staden på berget, högt uppe över alla andra; staden som drar till sig alla länder, till ljuset som strömmar ut ur hennes tempel (Jes 2:2). Det var Israel som gavs uppdraget att vara just världens ljus (Jes 42:6).

För att Kristi ljus ska synas måste det stå på ett berg. I Matteusevangeliet som dagens text är hämtad ur är berget på vilket Guds rike byggs klippan Petrus (Matt 16:18), den förste påven, Kristi ställföreträdare på jorden och symbolen för kyrkans enhet.

Detta är en påminnelse för oss att vi inte är kallade till att uppfinna tron på nytt. Vi står på läroämbetets och den katolska, 2000-åriga traditionens axlar.

Men det kan vara en frestelse att försöka ställa sig vid sidan av detta berg eller på ett berg som vi själva har byggt. Detta har ibland kallats för smörgåsbordskatolicism: man går så att säga

fram till Kyrkans stora smörgåsbord av läror, teologier, spiritualiteter och liturgiska uttryck för att plocka på sig det som man själv tycker om och strunta i resten.

Men denna smörgåsbordskatolicism är inte någon äkta katolicism, för det handlar ytterst om mig själv och att jag själv utifrån mitt eget perspektiv ska recensera Kyrkan, Jesus Kristus och slutligen även Gud själv. Om Gud så att säga vid sitt stora gästabud i himlen inte serverar det jag tycker om så får det vara.

*

Jesu tredje liknelse i dagens evangelietext är den tända lampan som sätts på hållaren och inte under sädesmåttet. ”På samma sätt skall ert ljus lysa för människorna,” säger Jesus, ”så att de ser era goda gärningar och prisar er Fader i himlen.”

Det finns otaliga ställen i det Gamla Testamentet som dessa Jesusord kan förknippas med. Ett av dem hörde vi i den första läsningen som talar om barmhärtighetsverken, till exempel att ge mat åt hungrande, klä de nakna; undervisa okunniga, tillrättavisare syndare osv.

I ett överflödssamhälle som vårt är det lätt att läsa dessa uppfordringar alltför bokstavligt. Man kanske tänker att eftersom det knappt finns några hungriga i ens direkta omgivning så måste man engagera sig ideellt för att uppfylla rådet att ge mat åt de hungrande.

Men barmhärtighetsverken är inte i första hand en kallelse att bli socialarbetare eller professionella missionärer, utan framför allt handlar det om att låta den katolska tron lysa i den konkreta situationen där vi befinner, genom att vi står för och ger uttryck för vår religion och kanske framför allt genom att göra små barmhärtighetsgärningar i vår omedelbara omgivning.

Vår vardag erbjuder oss mängder av tillfällen att på ett konkret sätt manifesteras och aktualisera vår kärlek till Herren, genom att till exempel hjälpa till hemma eller på jobbet, plocka eller städa undan när det i själva verket är någon annan som borde göra det; att göra en kraftanstängning för att vara vänlig mot personer som irriterar en eller går en på nerverna; att avstå från skvaller och säga någonting gott om någon istället för att prata illa om andra.

I vår vardag har vi en näst intill outsärlig källa till goda gärningar genom vilka vårt ljus kan ”lysa för människorna”, som Jesus säger.

*

Låt oss därför be om Guds nåd och kärlek och så förena oss med den helige aposteln Paulus i hans strävan att vara jordens salt och världens ljus och inte förkunna någonting annat än den korsfäste Jesus Kristus. + Amen